

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

ΕΝΟΤΗΤΑ 1

A. Εισαγωγικά κείμενα Άσκηση : σελ. 12, ερώτηση κατανόησης 1

B. Επικοινωνία

Παράγοντες επικοινωνίας (**σελ.14-15 SOS**),

Κώδικες επικοινωνίας, ορισμός για τα πολυτροπικά κείμενα (**σελ.17**).

Προσοχή στις ασκήσεις : σελ.13 ακούω και μιλώ 4

SOS σελ.15 διαβάζω και γράφω 3 και σελ.17 διαβάζω και γράφω 1 και 3

Γ. Είδη προτάσεων

SOS στην θεωρία για τα συστατικά και την σημασία των προτάσεων σελ.17-18, 20-21.

Προσοχή!! στις ασκήσεις :

σελ.17 ακούω και μιλώ 1, σελ.21 διαβάζω και γράφω 1 και 2 σελ.21 ακούω και μιλώ 1

Δ. Λεξιλόγιο

Άσκηση 2 σελ.22

ΕΝΟΤΗΤΑ 2

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε την ερώτηση κατανόησης 1 σελ.28

B. Είδη προφορικού και γραπτού λόγου

Διάβασε τις ασκήσεις σελ.28 ακούω και μιλώ 1 και 5 και σελ.31 ακούω και μιλώ 1

Πρόσεξε ιδιαίτερα **SOS** την θεωρία για τον προφορικό και τον γραπτό λόγο σελ.31.

Γ. Παράγραφος

Προσοχή στις ασκήσεις: σελ.34 ακούω και μιλώ 1 και 3 και σελ.35 διαβάζω και γράφω 2

SOS στην θεωρία για την παράγραφο σελ.35

Δ. Λεξιλόγιο

Διάβασε την άσκηση 2 σελ.36

ΕΝΟΤΗΤΑ 3

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε προσεκτικά τις ασκήσεις : σελ. 40 ερώτηση κατανόησης και σελ.42 ερώτηση κατανόησης 2.

B. Περιγραφή

Να προσέξεις τον πίνακα που δίνει οδηγίες για την περιγραφή, σελ. 43

SOS οι ασκήσεις ακούω και μιλάω 3 και 4, σελ.43 και διαβάζω και γράφω 1 σελ. 45

Προσοχή στην άσκηση 3, σελ.46

Γ. Αφήγηση

SOS στους πίνακες για την αφήγηση (σελ.47) και για την περίληψη (σελ.48)

Διάβασε με προσοχή τις ασκήσεις για το λεξιλόγιο 1 και 2, σελ.50.

Δ. Επιχειρηματολογία

Πρόσεξε την άσκηση ακούω και μιλάω 2, σελ. 52 και διάβασε τον πίνακα για το επιχείρημα στην σελ.53.

E. Πολυτροπικότητα

SOS η θεωρία για την πολυτροπικότητα και η άσκηση διαβάζω και γράφω 1 (σελ.57)

ΕΝΟΤΗΤΑ 4

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε την άσκηση 2 στην σελ.60 και την άσκηση 1 στην σελ.62.

B. Ονοματική φράση-Επιθετικός προσδιορισμός

Διάβασε την θεωρία για τα μέρη της πρότασης, σελ.63.

SOS η άσκηση Διαβάζω και γράφω 1 σελ.63 και η άσκηση Διαβάζω και γράφω 1 σελ.64.

Να διαβάσεις όλους τους πίνακες της ενότητας και ιδιαίτερα την θεωρία σελ.65.

Διάβασε την άσκηση Διαβάζω και γράφω 1 στην σελ.67.

Γ. Κλίση ουσιαστικών και επιθέτων

Διάβασε τις ασκήσεις:

Ακούω και Μιλώ 1 (σελ.68), διαβάζω και γράφω 1 και 2 (σελ.69),

την θεωρία για τα δικατάληκτα και τα τρικατάληκτα ουσιαστικά και

την άσκηση διαβάζω και γράφω 1 (σελ.72)

SOS η άσκηση διαβάζω και γράφω 3 (σελ.73)

Δ. Παραγωγή και σύνθεση

Διάβασε την άσκηση ακούω και μιλώ 1(σελ.74) και ΣΟΣ!! στον πίνακα σελ.75

Ε. Στοιχεία που συνοδεύουν τον προφορικό λόγο

Διάβασε την άσκηση ακούω και μιλώ 1 (σελ.77).

ΕΝΟΤΗΤΑ 5

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε τις ερωτήσεις κατανόησης 3 από το κείμενο 1 & 1 & 2 από το κείμενο 2.

B. Το ρήμα

Διάβασε την άσκηση ακούω και μιλώ 3 και την θεωρία για το ρήμα (σελ.84)

SOS ο πίνακας και το Διαβάζω και γράφω στην σελ.88

SOS ο πίνακας και τα Διαβάζω και γράφω 1, 2, 3 και 4 (σελ.90-91)

Διάβασε με προσοχή την άσκηση ακούω και μιλώ 3 (σελ.92).

Γ. Παράγωγα ρήματα

Διάβασε τα Διαβάζω και γράφω 1 και 2 (σελ.92)

Δ. Το ρήμα στην αφήγηση

Διάβασε στην σελ.95 το συμπέρασμα για την αφήγηση.

ΕΝΟΤΗΤΑ 6

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε την ερώτηση κατανόησης 2 στη σελ.100.

B. Λειτουργίες - χρήσεις των πτώσεων του ουσιαστικού

SOS η άσκηση ακούω και μιλώ 4 (σελ.103)

Μάθε τον πίνακα στην σελίδα 103 και τον πίνακα στην σελ.105.

Διάβασε με προσοχή τις ασκήσεις ακούω και μιλώ 1, 2 και 5 (σελ.104)

Γ. Παράγωγα ουσιαστικά

Διάβασε τις ασκήσεις ακούω και μιλώ 2 (σελ.106) και διαβάζω και γράφω 2, 4 (σελ.107)

Δ. Παράγραφος - Πλαγιότιτλοι

Μάθε την θεωρία για την παράγραφο **SOS** και τον ορισμό του πλαγιότιτλου (σελ.108)

ΕΝΟΤΗΤΑ 7

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε τις ερωτήσεις κατανόησης 1 και 2 στην σελ.114.

B. Οριστικό και Αόριστο άρθρο

Διάβασε με προσοχή το διαβάζω και γράφω 2 (σελ. 115) και 6 (σελ.117).

Μάθε την θεωρία για το άρθρο στις σελ.116-117.

Γ. Παράγωγα επίθετα

SOS οι ασκήσεις διαβάζω και γράφω 1 και 2 (σελ.118)

Δ. Περιγραφή

Διάβασε την άσκηση 2 στην σελ.120.

ΕΝΟΤΗΤΑ 8

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε τις ερωτήσεις κατανόησης 1 και 2 (σελ.125) και 1 και 2 από το κείμενο 4 σελ. 126.

B. Παρατακτική σύνδεση Ασύνδετο σχήμα

Μάθε καλά την θεωρία για την περίοδο.

SOS οι ασκήσεις ακούω και μιλώ 1 και 2 (σελ.127), διαβάζω και γράφω 1 και 2 (σελ.127) και ακούω και μιλώ 1 (σελ.128).

Διάβασε την θεωρία για την στίξη **SOS** (σελ.130) και το ασύνδετο σχήμα (σελ.131)

Γ. Αφήγηση

Διάβασε την θεωρία για την αφήγηση (σελ.133) και το διαβάζω και γράφω 5 (σελ.133)

ΕΝΟΤΗΤΑ 9

Διάβασε την ερώτηση κατανόησης 1 του κειμένου 2 στην σελ.139.

B. Συνταγματικός άξονας

Μάθε την θεωρία για τον συνταγματικό άξονα **SOS**

Διάβασε την άσκηση διαβάζω και γράφω 4 σελ.141 και τις ασκήσεις διαβάζω και γράφω 5 και 6 (σελ.142)

Γ. Παραδειγματικός άξονας

Μάθε την θεωρία για τον παραδειγματικό άξονα **SOS**

SOS οι ασκήσεις διαβάζω και γράφω 1 και 2 (σελ.142-143)

Δ. Λεξιλόγιο

Διάβασε την άσκηση με τον πίνακα στην σελ.146.

ΕΝΟΤΗΤΑ 10

A. Εισαγωγικά κείμενα

Διάβασε προσεκτικά τις ερωτήσεις κατανόησης 2 (σελ.152) και 1 (σελ.153).

B. Υποτακτική σύνδεση των προτάσεων

SOS οι ασκήσεις διαβάζω και γράφω 2 (σελ.154), ακούω και μιλώ 1 (σελ.155), ακούω και μιλώ 1 (σελ.156).

Μάθε την θεωρία για την στίξη στην υποτακτική σύνδεση.

Γ. Σημεία στίξης

Διάβασε τις ασκήσεις ακούω και μιλώ 3 και 5 (σελ.157) και διαβάζω και γράφω 1 (σελ.158).

1ο Τεστ Αξιολόγησης

Άσκηση 1

Να χαρακτηρίσεις τις παρακάτω προτάσεις α) ανάλογα με τα συστατικά τους (απλές, επαυξημένες, ελλειπτικές) και β) ως προς την σημασία τους (αποφαντικές, ερωτηματικές, επιφωνηματικές, προστακτικές).

- A.** Ο ήλιος λάμπει.
- B.** Το σπίτι στο χωριό είναι χτισμένο σε ένα ύψωμα κοντά στην Αγία Παρασκευή.
- Γ.** Η κόρη σου;
- Δ.** Διαβάστε τον κατάλογο.
- Ε.** Τι όμορφο άλογο!

Άσκηση 2

Να κλείνεις τις φράσεις : Ο υπάκουος μαθητής, Η κρίσιμη απόφαση, Το άσπρο ψωμί.

Άσκηση 3

Να βρεις τα προθήματα και τα επιθήματα στις λέξεις ξεκλειδώνω, αποφασίζω, διασύνδεση, παράθυρο, μεταφορέας, παιδούλα.

Άσκηση 4

Να εντοπίσεις τα άρθρα (οριστικά και αόριστα) μέσα στο κείμενο 8 σελίδα 30.

Άσκηση 5

Στα παρακάτω αποσπάσματα να βρεις τις προτάσεις και να σημειώσεις τους συνδέσμους που τις συνδέουν παρατακτικά.

Δεν μου είπε αν με συγχώρεσε για τα λάθη μου.

Σου υπόσχομαι να έρθω στην ώρα μου.

Φοβάμαι μήπως αλλάξει γνώμη τελευταία στιγμή.

Ήθελε πολύ να επισκεφτεί την Κίνα.

Μου ζήτησε να του δανειστώ χρήματα.

Άσκηση 6

Να βρεις τι δηλώνουν τα σημεία στίξης στις παρακάτω προτάσεις.

- A.** Ποιος ήταν στο τηλέφωνο;
- B.** Τι περίεργος άνθρωπος!
- Γ.** Οι μεγαλύτεροι τραγικοί της αρχαιότητας είναι ο Αισχύλος, ο Σοφοκλής και ο Ευριπίδης.

Άσκηση 7

Να σχηματίσεις προτάσεις με κατηγορούμενα τις λέξεις : νέος, γαλάζια, φίλη.

Απαντήσεις : στο 1ο Τέστ Αξιολόγησης

Άσκηση 1 :

α) απλή, αποφαντική, β) επαυξημένη αποφαντική, γ) ελλειπτική ερωτηματική, δ) ελλειπτική προστακτική, ε) ελλειπτική επιφωνηματική.

Άσκηση 2

Ο υπάκουος μαθητής, του υπάκουου μαθητή, τον υπάκουο μαθητή, υπάκουε μαθητή, οι υπάκουοι μαθητές, των υπάκουων μαθητών, τους υπάκουους μαθητές, υπάκουοι μαθητές.

η κρίσιμη απόφαση, της κρίσιμης απόφασης, την κρίσιμη απόφαση, κρίσιμη απόφαση, οι κρίσιμες αποφάσεις, των κρίσιμων αποφάσεων, τις κρίσιμες αποφάσεις, κρίσιμες αποφάσεις.

το άσπρο ψωμί, του άσπρου ψωμιού, το άσπρο ψωμί, άσπρο ψωμί, τα άσπρα ψωμιά, των άσπρων ψωμιών, τα άσπρα ψωμιά, άσπρα ψωμιά.

Άσκηση 3

Πρόθημα-	Θέμα-	Επίθημα
Ξε-	κλειδ-	ώνω
Από-	φασ-	ίζω
Δια-	σύνδεσ-	η
Παρά-	θυρ-	ο
Μετα-	φορ-	έας
	Παιδ-	ούλα

Άσκηση 4

Οριστικά : τα, ο, της, το, της, το, η, των, οι, των, τους, οι, το, το, το, τις, το, στην (σε + την), στην, το

Αόριστα : μια

Άσκηση 5

ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ	ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ	ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ ΠΡΟΤΑΣΗ
Δεν μου είπε Σου υπόσχομαι Φοβάμαι Ήθελε πολύ Μου ζήτησε	αν να μήπως να να	με συγχώρεσε για τα λάθη μου. έρθω στην ώρα μου. αλλάξει γνώμη τελευταία στιγμή. επισκεφτεί την Κίνα του δανείσω χρήματα.

Άσκηση 6

- A.** απορία και έκπληξη.
B. θαυμασμό.
Γ. πληροφορία.

Άσκηση 7

Ο καινούριος καθηγητής της Χημείας είναι νέος.
Η Ρούλα είναι καλή φίλη.
Τα μάτια του Πέτρου είναι γαλάζια.

2ο Τεστ Αξιολόγησης

Άσκηση 1

Να σχηματίσεις οικογένειες λέξεων με τις λέξεις : καθηγητής, παιδεία, σύμβουλος, γραμματική, μαθητής, ανταπόδοση.

Άσκηση 2

Να βρείτε συνώνυμα και αντίθετα των παρακάτω λέξεων : πελώριος, ωραίος, γαλήνιος, έντονος (π.χ. ήλιος), κατάφυτος, βλαβερός.

Άσκηση 3

Να βρεις το πρώτο και το δεύτερο συνθετικό των λέξεων ξανακοίταξα, τυρόπιτες, μικροπωλητές, υιοθέτηση, ανεβοκατεβαίνω, λιτοδίαιτος.

Άσκηση 4

Να γράψεις τα ρήματα στο α' ενικό του Ενεστώτα :
είχα συνειδητοποιήσει, πηγαίναμε, κοιτάζουν, έγραφε, ουρλιάζει.

Άσκηση 5

Να σχηματίσεις παράγωγα επίθετα από τις λέξεις κίτρινος και χρόνος.

Άσκηση 6

Το ταξίδι διαρκεί περίπου πεντέμισι ώρες.
Να αλλάξεις είτε την ονομαστική είτε την ρηματική φράση για να σχηματίσεις δυο καινούριες προτάσεις.

Άσκηση 7

Στις παρακάτω προτάσεις να εντοπίσεις τα ρήματα, τα υποκείμενα, τα αντικείμενα και τα κατηγορούμενα.

- A)** Ο καθηγητής διδάσκει Ιστορία
- B)** Οι μαθητές ενθουσιάστηκαν.
- Γ)** Η Αλίκη πρόσφερε στην Άλκηστη ένα βραχιόλι.
- Δ)** Το νερό φαινόταν παγωμένο.

Απαντήσεις στο 2ο Τεστ Αξιολόγησης

Άσκηση 1

καθηγητής : καθηγήτρια, καθηγητικός
σύμβουλος : συμβουλεύω, συμβουλευτικός
γραμματική : γράμμα, γραμματικός
μαθητής : μαθήτρια, μαθητικός, μάθημα
ανταπόδοση : ανταποδίδω, ανταποδοτικός

Άσκηση 2

πελώριος : μεγάλος, τεράστιος - μικροσκοπικός
ωραίος : όμορφος, εντυπωσιακός - άσκημος
γαλήνιος : ήρεμος - ταραγμένος
έντονος : δυνατός - άπονος
κατάφυτος : δασωμένος, εύφορος - άγονος
βλαβερός : επικίνδυνος - ωφέλιμος, ακίνδυνος

Άσκηση 3

Σύνθετη λέξη	α' συνθετικό	+	β' συνθετικό
Ξανακοίταξα	ξανά	+	κοιτάζω
τυρόπιτες	τυρί	+	πίτα
μικροπωλητές	μικρός	+	πωλητής
υιοθέτηση	υιός	+	θέτω
ανεβοκατεβαίνω	ανεβαίνω	+	κατεβαίνω
λιτοδίαιτος	λιτός	+	δίαιτα

Άσκηση 4

είχα συνειδητοποιήσει : συνειδητοποιώ
πηγαίναμε : πηγαίνω
κοιτάζουν : κοιτάζω
έγραφε : γράφω
ουρλιάζει : ουρλιάζω

Άσκηση 5

κίτρινος : κιτρινωπός, κιτρινιάρης.
χρόνος : χρονικός, χρονιάρης

Άσκηση 6

Το ταξίδι διαρκεί περίπου πεντέμισι ώρες.
Αλλαγή ονομαστικής φράσης : Η πτήση διαρκεί περίπου πεντέμισι ώρες.
Το σεμινάριο διαρκεί περίπου πεντέμισι ώρες.

Άσκηση 7

A) Ο καθηγητής : υποκείμενο διδάσκει : ρήμα ιστορία : αντικείμενο
B) Οι μαθητές : υποκείμενο ενθουσιάστηκαν : ρήμα
Γ) Η Αλίκη : υποκείμενο : πρόσφερε : ρήμα στην Άλκηστη : αντικείμενο
ένα βραχιόλι : αντικείμενο
Δ) Το νερό : υποκείμενο φαινόταν : ρήμα παγωμένο : κατηγορούμενο